

Částice jako událostný celek

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2008](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2008](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 1. 3. 2008
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 1. 3. 2008

Částice jako událostný celek

Žádná „reálná“ částice „neexistuje“ jako izolovaná entita; pokud by byla vskutku izolovaná, musela by mít virtuální charakter. Jakmile se „vyskytuje“ ve Vesmíru, je eo ipso zapojena do souvislostí s jinými částicemi, ať už podobnými nebo s jejich více nebo méně komplexními superstrukturami (superudálostmi). Aby něco takového bylo vůbec možné, musí být každá taková částice vybavena schopností na ty druhé částice a vůbec na své okolí nějak reagovat (a naopak zase ty druhé částice musí být schopny reagovat na tuto částici). Capra (v Tau fyziky I., s. 84) zdůrazňuje sice oprávněně „dynamickou“ povahu „sítě energetických struktur“ resp. „hmoty“, a vlastně oprávněně podtrhuje i „neoddělitelnost“ (jednotlivých) struktur, ale to slovo „jednotlivých“ jsme museli dát do závorek, protože on ho neužil. Mluví o „aktivitě“ částic, ale vůbec si neklade otázku, jakým právě lze mluvit o „částicích“ (partikulích), když jsou od sebe, jak zdůrazňuje, „neoddělitelné“. Jak můžeme mluvit třeba o dvou částicích a o jejich aktivním vztahu (vzájemné reakci), nemůžeme-li od sebe „oddělit“ aktivní reagování jedné na druhou od aktivního reagování druhé na první? Jak můžeme zdůvodnit své rozlišování různých částic od sebe, když se nám „vesmír jeví jako dynamická síť z neoddělitelných energetických struktur“? Není mnohost různých částic jen naším klamem? Není Vesmír jen jedním jediným dynamickým procesem, v němž není žádných jednotlivých, individuálních událostí-částic? – Odpověď je celkem prostá: to, že dvě částice na sebe reagují, ještě zdaleka neznamena, že eo ipso přestávají být dvěma částicemi a stávají se částicí jedinou. K něčemu podobnému sice také může někdy dojít, ale pak jde o jiný typ vzájemného reagování. Všeobecná souvislost všeho se vším nemůže být chápána jako argument pro všeobecné sjednocení všeho do jediného procesu, v němž nelze oprávněně nic samostatného (ani relativně samostatného) legitimně rozlišit a odlišit. Musíme prostě vzít na vědomí, že vedle jednotlivých souvislostí tu jsou také jednotlivé nesouvislosti, a zejména že souvislosti i nesouvislosti mohou být a skutečně jsou různého typu. Právě proto můžeme mluvit o různých druzích základních fyzikálních „sil“ a různých formách jejich „působení“ či vlivu. (Sám Capra třeba ví, že lze v silném elektromagnetickém poli urychlovat protony, ale nikoli třeba neutrony, na které ty urychlené protony mohou jen dopadat – ale nevyvozuje z toho žádné závěry, pokud jde o meze působení pole a meze reaktivity některých částic.)

(Písek, 080301-1.)